

Александра А. Фостиков^[1]

Историјски институт Београд
Београд (Србија)

УДК 327::911.3(100)

327(437.3)

Прегледни научни рад

Примљен: 10.11.2025.

Прихваћен: 11.12.2025.

doi: 10.5937/napredak6-62688

Индопацифичка стратегија и Европа – од политике преко одбране и економије до културне и дипломатије вештачке интелигенције. Пример Чешке Републике

Сажетак: Последњих деценија пораст важности региона Индопацифика, који је постао не само нови геополитички и геоекономски него и геотехнолошки центар, довео је до низа активности како појединих држава, тако и саме Европске уније и њених чланица, што је резултирало доношењем низа стратегија за Индопацифик још током друге деценије 21. века. Исти процес настављен је и у текућој, трећој деценији. Због свог значаја, донете стратегије убрзо су постале предмет проучавања, при чему се у последње време у фокусу налази управо анализа активности појединих држава. Овом приликом пажњу смо поклонили истраживању активности Чешке Републике, која је своју стратегију донела 2022, непосредно након доношења Стратегије Европске уније за Индопацифик (2021), да би затим поменути регион у званичној политици ове државе своје место нашао и у Концепту спољне политике (2025), као и у Националној сајбер сигурносној стратегији (2025).

Кључне речи: Европска унија, Чешка Република, Индопацифик, стратегија, активности

Увод

Регион Индопацифика последњих деценија постаје све важнији услед промена на геополитичкој сцени у последњих неколико година, међу којима доминирају сукоб Украјине и Русије и питање односа са НР Кином, с једне, те односа

САД и НР Кине, као и Индопацифика, с друге стране. Због тога је донето више стратегија за Индопацифик и њихов број континуирано расте. Тако, своје стратегије донели су Јапан (2016), који је прве кораке у том смеру учинио још 2007, Аустралија, која је у оквиру четири документа посветила посебна поглавља датом

[1] aleksandra.fostikov@iib.ac.rs ; <https://orcid.org/0000-0002-9089-0339>

региону (2012, 2016, 2017, 2020) и САД (2022), док је Индија то питање покренула 2015, 2018, а затим и 2025, иако и даље није донела званичну стратегију (Kironiska et al., 2023; Abbondanza, Grgić, 2025).^[2] Такође, у складу са окретањем ка Индопацифику, који је практично постао не само нови геополитички већ и геоекономски центар и геотехнолошки центар, своју стратегију донеле су најпре Француска (2019, 2022), Холандија (2020) и Немачка (2021), а затим и Европска унија (2021). Истовремено, или убрзо, беле папире, стратегије, основе за њихово доношење или пак смернице за активности објавиле су: Ирска (стратегија 2020, апдејт 2023), Велика Британија (2021, апдејт 2023), Чешка (стратегија 2022), као и Јужна Кореја (Република Кореја) (2022), Канада (2023), те Литванија (2023), а Шведска је издала документ у вези са одбрамбеном политиком (2024) (Kironiska et al., 2023; Abbondanza, Grgić, 2025). Своју, иако краткорочну стратегију донела је и Швајцарска (South East Asia Strategy 2023–2026). На основу досадашњих истраживања вероватно је да ће своју стратегију ускоро дефинисати и Словачка (Kironiska et al., 2023).

Обим основних интересовања ЕУ условило је и дефинисање седам области за сарадњу (Sustainable and inclusive prosperity, Green

transition, Ocean governance, Digital governance and partnerships, Connectivity, Security and defence, Human security) (EU Indo-Pacific Strategy, 2021), а рад и активности ЕУ у оквиру дате стратегије, као и активности у оквиру Дигиталног компаса (2030 Digital Compass, 2021) довеле су и до уговора о дигиталном партнерству с Јужном Корејом, Сингапуром и Јапаном (Digital partnerships, 2025).

Међутим, чињеница да свака држава спроводи и сопствене активности у оквиру локалних стратегија, и наравно интереса, отвара питање како свака од њих приступа датом региону и које активности спроводи. Управо стога, овом приликом смо одлучили да пажњу посветимо индопацифичкој стратегији Чешке Републике и њеним пратећим активностима, као и досадашњим резултатима, с обзиром на то да је у питању држава која се може сврстати у оне чије се активности (и њихови правци) могу испратити у континуитету и која тежи да постане улаз за државе индопацифичког региона, а посебно појединих у Европу.^[3] Такође, она своје активности спроводи континуирано, у више области, укључујући и претходно поменуто, а подаци о њеним активностима приказују се транспарентно на официјалним страницама што омогућује њихово праћење.^[4]

[2] Иако Индија није донела званичну стратегију, у смислу документа, њено дефинисање и њен облик развијају кроз различите званичне изјаве и активности (Obrenović, 2024).

[3] У том смислу треба истаћи и изјаву министра Мартина Купке из 2023, из које се јасно запажа план економске тежње за даљим продором Чешке у Индопацифик („Singapore can be a gateway for our businesses to enter the Southeast Asian market“, Minister of Transport Kupka in Singapore, 2023).

[4] Чешка иначе спада у најтранспарентније државе које не само да допуштају увид у своје активности суцесивно и јавно већ објављује и публикације о својим активностима из претходне године, међу којима су и оне о активностима Министарства спољних послова (тако и: Czech Diplomacy 2024, 2025).

Ипак, пре него што се осврнемо на то питање, треба указати на главне правце истраживања поводом Индопацифика и пратећих стратегија, концепата и активности који се до сада могу издвојити у литератури као засебни.

У том смислу треба најпре истаћи да постоји неколико питања која се као основна појављују у литератури. Најпре треба поћи од дефиниције Индопацифика, раније познатог у литератури под називом азијско-пацифички регион, који је овим преименовањем проширен на Индијски океан и Индију, а који ЕУ у оквиру Стратегије дефинише и као регион „који се протеже од Источне Африке до Пацифичких острва“ (преглед различитих дефиниција детаљније у: Beriša, 2024; Abbondanza, Grgić, 2025). Затим, ту је и питање анализе донетих стратегија и белих папира, а актуелна су и питања како односа појединих држава или ЕУ и њених чланица према Индопацифику, тако и активности појединих држава из датог региона, те питања економског, безбедносног и нормативног ангажмана (*normative engagement*). Наравно, сходно значају и месту у свету, у бројним случајевима пажња се посвећује и НР Кини и њеном месту у оквиру датих аката.^[5] Ипак, радови који се баве активностима појединих ЕУ држава у датом региону и даље су малобројни иако је број радова нешто повећан током последње две године, односно током 2024. и 2025, при чему део њих чине и опште анализе активности чла-

ница приликом припреме будућих стратегија на локалном нивоу, на пример анализе у ком правцу треба да иде Словачка, када су анализирани и постојеће стратегије, као и њихови елементи (Kironska et al., 2023). Коначно, треба истаћи и да сходно чињеници да су у питању релативно нови догађаји, број истраживачких радова посвећених питању стратегија – било локалних, односно појединих држава, било ЕУ – те значајним активностима и државама Индопацифика континуирано расте у последње две године, а само питање постаје и тема засебних зборника (в. и зборник: *Geostrategy of the Indo-Pacific*, 2024). Када је реч о Чешкој, она се углавном у радовима помиње у оквиру поређења стратегија, осим у случајевима где се њене активности нешто детаљније анализирају у оквиру датог питања (Kironska et al., 2023; Sinopsis, 2023; Zemánek, 2024), или додатно у односу на поједине државе из региона, попут Тајвана (Tsung-Yen Chen, 2023).

Стратегија Чешке Републике за Индопацифик и пратеће активности

Пратећи збивања на хоризонту Чешка се веома рано прикључила питању Индопацифика у савременим токовима, те је заправо и сама била активно укључена у доношење ЕУ стра-

[5] Као засебно питање Кина се јавља континуирано у свим анализама, а највећи број радова махом је посвећен управо Кини. Будући да овом приликом Кина није разматрана засебно, с обзиром на дату тематику, не сматрамо да је значајно анализирати нити само набрајати радове који се баве овом државом било у оквиру индопацифичке стратегије или ван ње.

тегије, да би септембра 2022. објавила документ под називом *The Czech Republic's Strategy for Cooperation with the Indo-Pacific – Closer Than We Think*. Регион Индопацифика Чешка дефинише као регион „ограничен Индијским океаном и Пацификом“, који укључује 40 држава и територија, при чему се међу земљама од значаја истиче и Тајван, што касније чини још једино Литванија. Када је реч о стратегији и партнерствима, осим што наводи ЕУ, НАТО и Вишеградску четворку, чији је и сама члан, она експлицитно помиње и QUAD (The Quadrilateral Security Dialogue), дипломатско-сигурносну мрежу чије су чланице Аустралија, Индија, Јапан и САД, што једино чини још Француска. У досадашњим анализама чешке стратегије истиче се да она као партнере, осим поменутих, акцентира и: Асоцијацију нација југоисточне Азије (ASEAN),^[6] Аустралију, Индију, Јапан, Нови Зеланд, Јужну Кореју, САД, те АUKUS чије су чланице Аустралија, Уједињено Краљевство, САД.^[7] Када је реч о циљевима истиче и политичку партиципацију ЕУ и кооперацију са ASEAN. У случају Кине, следи линију ЕУ (Kironka et al., 2023; Zemánek, 2024).

Као главни приоритети, осим мира, истичу се партнерство, сигурност, просперитет / економски интереси и (само)одрживост. У оквиру сигурности помињу се сајбер безбедност, изградња отпорности, сузбијање хибридних претњи и тероризма, безбедносни дијалог и превенција

катастрофа и конфликта. У оквиру економских интереса првенствено се истичу експанзија чешких пословних активности, академска и научна сарадња и међусобна интеракција, те повећано учешће у трговини и снабдевању, при чему се као један од главних циљева поставља препознавање Чешке и чешких компанија у Индопацифику. Коначно, када је реч о самоодрживости, као циљеви се истичу одржива пољопривреда, зелена економија, мобилност радника, заштита околине и зелена агенда, али и дипломатија у односу на сировине, регионалну повезаност и сарадњу, па чак и изградњу медицинских установа. Ипак, како то Земанек примећује, у односу на повезаност Чешка следи ЕУ-азијску стратегију повезаности (EU-Asia Connectivity Strategy, 2019), те Глобални портал ЕУ (EU Global Gateway, 2021) (Zemánek, 2024).

У контексту свега наведеног Цунг Је-Чен (2023) истиче да се на основу дате стратегије као основе у интересима Чешке јасно могу издвојити следеће три димензије: геополитичка, економска и усклађеност са постојећим међународним поретком. Додатно, као главни партнери, осим НАТО, истичу се и Аустралија, Јапан, Нови Зеланд и Јужна Кореја, тзв. индопацифичка четворка (IP4 countries), док се САД посматрају као партнер у односу на кинеско питање. У односу на Индопацифик исти аутор наглашава његов геоекономски статус у Стратегији. Коначно, када је у питању Тајван,

[6] АСЕАН чине 10 држава чланица: Брунеј, Камбоџа, Лаос, Малезија, Индонезија, Тајланд, Филипини, Вијетнам, Сингапур и Мјанмар. О месту АСЕАН у политици и региону Индопацифика, као и економским значајним елементима овог савеза детаљније: Stanojević, 2024; Qiao-Franco, Karmazin & Kolmaš, 2024; Lin, 2024.

[7] О улози АUKUS-а у Индопацифику, детаљније: Scholik, Gerstl, 2022.

Александра А. Фостиков

Индопацифичка стратегија и Европа – од политике преко одбране и економије до културне и дипломатије вештачке интелигенције. Пример Чешке Републике

| 29

Обраћање чешког премијера Петра Фијале на Глобалном самиту „Vibrant Gujarat“, пословном догађају за привлачење инвестиција у државу Гуџарат, Гандинагар, Индија, 10. јануар 2024.

Фото: Guliver Images

истиче и добре односе између Тајвана и Чешке, као и чињеницу да се Тајван у Стратегији препознаје као стратешки партнер од значаја, и то не само декларативно будући да активности чешке политике то потврђују (Tsong-Yen Chen, 2023).^[8]

Као засебна ставка питање Индопацифика јавља се и у оквиру докумената Концепт спољне политике (Foreign Policy Concept, 2025) у којем се најпре истиче да је у питању регион чији утицај расте, док се као примарне силе истичу Индија, Јапан, Јужна Кореја и чланице ASEAN-а,

[8] О посебном значају Тајвана, као и индопацифичких држава као полупроводника в.: Stekić, 2024.

а као потенцијална криза сукоб око Тајвана. У оквиру истог акта, а поводом циљева спољне политике који се реферишу и однос усклађивања Чешке са Белим папиром о будућности европске одбране објављеним непосредно пре доношења Концепта, марта 2025 (White Paper for European Defence and the ReArm Europe Plan – Readiness 2030, 2025), а који, осим у односу на Кину, истиче да Европа треба да истражи сарадњу у области одбране са Индопацификом, а посебно Јапаном, Јужном Корејом, Аустралијом и Новим Зеландом (White Paper, 2025). Коначно, у Концепту се посебно истиче и стратешко партнерство са Индијом, Јапаном и Јужном Корејом, као и водећим чланицама ASEAN-а, те засебно и са Индијом, док се у оквиру циљева истиче даље активирање Чешке у региону Индопацифика, и у односу на ASEAN, и то кроз традиционалну индустрију и коришћење дипломатске мреже и активности амбасада (Foreign Policy Concept, 2025). Када је реч о Индопацифику треба истаћи да се Концепт позива на Извозну стратегију донету још 2023. године (Czech Export Strategy 2023–2033, 2023) у којој је још тада истакнуто да је један од задатака успостављање слободне трговине с тим регионом, те форме сарадње као „трговински и технолошки савет (ТТС) са САД, или Индијом, или тзв. индијско-пацифичка дигитална партнерства“ (Czech Export Strategy 2023–2033, 2023).

Када је пак реч о активностима Чешке и савременој дипломатији треба истаћи и да се савремена дипломатија заснива на активностима које повезују унутрашњополитичке са спољнополитичким активностима и релацијама. У том смислу Концепт укључује активности почевши од одбране и сигурности, преко економских, културних, научних, до дипломатије ВИ (Foreign Policy Concept, 2025), која се у новије време дефинише као посебна област.^[9] Управо се у тој области поново помиње Индопацифик у оквиру нове Националне стратегије сајбер безбедности Чешке Републике, коју је ова држава донела септембра 2025. године, односно неколико месеци након Концепта. У оквиру ове стратегије, која на снагу ступа 2026, поново се истиче потенцијална криза у Индопацифику, најпре у односу на Тајван (при чему се сада истиче и опасност од високог присуства кинеске технологије у оквиру критичне инфраструктуре). Истовремено, у оквиру поглавља о успостављању нових стратегијских партнерства и јачању постојећих, у Стратегији се истиче и продубљивање сарадње са индопацифичком четворком (IP4 countries), односно Аустралијом, Јапаном, Јужном Корејом и Новим Зеландом, при чему се додатно указује на то да ће се на продубљењу односа, како са Индопацификом, тако и са осталим регионима од значаја радити путем интензивне дипломатије преко својих сајбер аташеа, чији ће број, сходно најави

[9] Ово се јасно види и из говора државног секретара за спољне и послове Комонвелта Уједињеног Краљевства Дејвида Ламија, из јула 2025, и јасно указује на интерсекцију ВИ и дипломатије, са посебним акцентом на спољнополитичке и односе у домену одбране уско повезане са самим Индопацификом и појединим државама тог региона (Lammy, 2025).

у Стратегији, у следећем периоду пораста и који ће бити постављени на већи број локација.^[10] Још једном се Индопацифик помиње на самом крају нове стратегије приликом истицања даље кооперације и размене знања с тим регионом (National Cybersecurity Strategy, 2025).

Сходно свему наведеном, активности Чешке у односу на Индопацифик могу бити посматране из више угла. Када је реч о спољно-политичким активностима, у складу са донетом стратегијом, уследиле су и званичне посете појединим државама. Тако, министар спољних послова Јан Липавски посетио је Индију (фебруар–март 2023), премијер Петр Фијала Филипине, Индонезију, Сингапур, Вијетнам и две централноазијске државе – Казахстан и Узбекистан (април 2023), а затим и Индију (јануар 2024), при чему је већ 2024. године Чешка била један од партнера на Vibrant Gujarat Global Summit. Том приликом издата је и Заједничка изјава за стратегијско партнерство у иновацијама (Joint Statement for Strategic Partnership on Innovation). Да би се истакло пријатељство, Индија је донела одлуку да Институт за ВИ, роботичку и кибернетику, који је инаугурисан 2024. у Џајпуру, добије име чешког научника и професора Владимира Маржика (Vladimír Mařík).

Након тога, на индопацифичкој рути нашао се поново Липавски, који је посетио Индију, Аустралију и Јапан. Не улазећи у све детаље ових посета, које је одлично анализирао и својевремено приказао Земанек (2024), који се у свом раду осврће и на односе Чешке и Филипина, па и на питање одбрамбене индустрије (при чему се истиче промовисање Чешке), само ћемо истаћи да је, сходно значају Индопацифика али и Аустралије за Чешку, ова држава за једног од својих пет сајбер аташеа именовала управо сајбер аташеа за Индопацифик, при чему је за седиште његове канцеларије изабрана Канбера у Аустралији (Zemánek, 2024). Ипак, треба истаћи да чешка стратегија, што се види на примеру односа с Тајваном, само наставља да прати оријентацију државе, која је раније већ била јасно видљива – председник Сената парламента Чешке Милош Вистрчил (Miloš Vystřčil) био је у званичној посети Тајвану још 2020. године (Tsung-Yen Chen, 2023).^[11]

Коначно, податак који Заманек (Zemánek, 2024) истиче у вези с Јапаном, а то је да је приликом посете Јана Липавског Јапану инаугурисан четврти Чешко-јапански бизнис и инвестициони форум, чији акценат почива на успону јапанских пословних активности у овој држави, и

[10] У овом моменту Чешка има укупно пет сајбер аташеа, при чему је аташе за Индопацифик базиран у Канбери у Аустралији. Остали су базирани у Бриселу – за НАТО и ЕУ, Тел-Авиву за Израел и Вашингтону за САД и Канаду (Cyber Attaché, The National Cyber and Information Security Agency, or NÚKIB). У том контексту може се очекивати да будући сајбер аташеи буду постављени и у другим државама од значаја за Индопацифик, попут Кореје, Јапана, или Сингапура, с обзиром на чињеницу да се, када је реч о геотехнологији, управо државе Индопацифика могу убројити у тзв. паметне нације (о термину паметна нација у ширем смислу в.: Sipahi & Sayyi, 2024; Das & Kwek, 2024).

[11] Интересантно је поменути да је приликом свог говора у Парламенту на Тајвану, он изговорио „I am a Taiwanese“ (Tsung-Yen Chen, 2023: 46), алудирајући на говор Џона Ф. Кенедија у Берлину, односно Марка Цицера у Сенату (Kennedy, 1963).

Јапански цар Нарухито прима чешког председника Петра Павела (лево) у Царској палати у Токију, у Јапану, 25. јул 2025.

Фото: Guliver Images

обрнуто, при чему је Јапан уједно и други највећи страни инвеститор у Чешкој (Zemánek, 2024), заправо је нешто што можемо да приметимо као општи смер економске политике Чешке, а нови форум овог типа одиграо се и приликом посете председника Петра Павела Јапану, јула 2025. (President of the Czech Republic Petr Pavel visited Japan, 2025). С обзиром на економску оријентацију, када је реч о бизнис форумима не треба занемарити ни онај који је, такође 2023, организован у Сингапуру, као Чешко-сингапурски бизнис форум (Czech Republic – Singapore

Business Forum, 2023). Истовремено, не може се занемарити ни чињеница да је Чешка, под Државном агенцијом за промоцију трговине, званом Чехтрејд (CzechTrade), као и у случају са осталим државама, покренула промоцију чешких компанија и сарадње у Индопацифику и пре доношења Стратегије, те је заправо поменути Чешко-сингапурски пословни форум заправо само наставак активности Чешко-сингапурске трговачке коморе, те чињенице да је још 2021. основан Чешко-сингапурски комитет у оквиру Чешке трговачке коморе (Czech Chamber of

Commerce). Приликом прославе оснивања овог комитета истакнуто је да Сингапур представља једну од 14 приоритетних држава за проширење чешких пословних активности (Establishment of the Czech-Singapore Committee at the Czech Chamber of Commerce, 2021). Детаљан увид у рад локалних канцеларија у датом региону, као и у активности амбасада и дипломатије, могуће је испратити на страницама локалних амбасада, па и на страницама које промовишу активности појединих дипломата, попут официјалних профила на Линкедину (детаље о економској дипломатији Чешке и доступности података, в. Szczepańska-Dudziak, 2024). Када је реч о економским релацијама не треба заборавити ни активности Чешке трговачке коморе, која је осим низа уговора потписала и онај с Јапанском комором за трговину и индустрију, октобра 2025 (Memorandum of Understanding between the Chamber of Commerce of the Czech Republic and JCCI, 2025).

На крају разматрања односа Чешке и Индопацифика треба истаћи да активности ове државе можемо испратити и у области културне дипломатије, која се посебно може разматрати у оквиру њеног учешћа у Азијско-европској фондацији (ASEF), чији је члан још од 2004. године. Сходно свему наведеном мора се истаћи континуирано повећање ангажмана Чешке у Индопацифику током времена, и у оквиру економије, међународних односа и сигурности, при чему

се и даље у литератури истиче да у последњој области ова држава још увек има скромни допринос (Abbondanza, Grgić, 2025, Т. 2.7.) и да се тај ангажман мора примерити и у областима културне и научне дипломатије. У том смислу морају се истаћи и активности Чешке националне агенције за међународно образовање и истраживање чији су штандови видљиви на сајмовима образовања под слоганом „Студирај у Чешкој“. Када је реч о присуству мора се издвојити и оно на конференцији Азијско-пацифичке асоцијације за међународно образовање (енгл. APAIE), која је одржана у Аустралији 2024. године (Representation of Czech Education in Australia, 2024).^[12] Коначно не треба занемарити ни чињеницу да је почетком 2025. Чешка отворила тржиште радне снаге за грађане девет држава, од којих пет чине управо државе значајне за индопацифички регион, тј. државе које се најпре истичу у оквиру Стратегије и Концепта, односно Аустралија, Јапан, Јужна Кореја, Нови Зеланд (IP4 countries) и Сингапур (Free access to the Czech labour market for citizens of nine selected countries, 2025).^[13]

На самом крају разматрања односа Чешке и индопацифичког региона, те истакнутих елемената Стратегије и пратећих докумената попут Концепта или Сајбер стратегије, треба истаћи да је само у последњих неколико година Чешка склопила неколико значајних уговора о стратешкој сарадњи, међу којима је, осим већ

[12] Министарство спољних послова први пут је истакло научну дипломатију као један од својих приоритета 2024. иностраним дипломатама (MFA Presented Priorities of Scientific Diplomacy to Foreign Diplomats, 2024). О месту Чешке у односу на иновације и истраживања, детаљније: Ruixia and Yuncheng, 2025.

[13] Преостале чине традиционалне савезнике Чешке. У питању су САД, Велика, Британија, Канада и Израел.

поменутог стратешког партнерства са Индијом (Joint Statement for Czechia-India Strategic Partnership on Innovation, 2024), и оно с Јужном Корејом (Joint Statement between the Government of the Czech Republic and the Government of the Republic of Korea on Strengthening of the Strategic Partnership, 2024), те Вијетнамом (Joint Statement on upgrading Viet Nam-Czech Republic relations to strategic partnership, 2025).^[14]

Закључак

На крају, морамо истаћи да Стратегија ЕУ, али и локалне стратегије, односно тежње чланица ЕУ да самостално остваре што бољи резултат у

сопственим активностима и у корист сопствених држава, заправо претварају регион Индопацифика у поприште сукоба око појединих интереса држава чланица. У том смислу може се слободно рећи да активности Чешке Републике, као и њена дипломатија, имају одјека, и у ближој будућности могли би да утичу на то да се Чешка нађе у изузетно добром положају у индопацифичком региону и да се истакне у односу на остале државе ЕУ. Њен ангажман расте у континуитету, те тај раст и активности треба испратити и убудуће не само из угла Индопацифика него и из угла посебних односа Чешке и појединих држава датог региона да би се стекао целовити увид у сваку од тих активности и у односе Чешке с датим државама.

References / Литература

- Abbondanza G., Grgić G. (2025). *Europe's Indo-Pacific. Pivot. Navigating New Horizons*. Palgrave Macmillan. Available at: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-95-0273-8>
- Action Plan for Cooperation between the Czech Republic and Japan for the period of 2021 – 2025*. (2021). Ministry of Foreign Affairs of Japan. Available at: <https://www.mofa.go.jp/files/100188631.pdf>
- Asia-Europe Foundation (ASEF). Available at: <https://asef.org/>
- Beriša, H. (2024). The Indo-Pacific Region as a Geopolitical “Pivot” at the Beginning of the 21st Century. *Politička revija*, 79/1, 125–151. Available at: <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=1451-42812401125B&lang=en> [In Serbian]
- Czech Diplomacy 2024*. (2025). Edition prepared by a team of MFA authors. Published by the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/5947881/czech_diplomacy_2024.pdf

[14] У том смислу може се очекивати и нови уговор између Чешке и Јапана с обзиром на то да је претходни документ, Акциони план о сарадњи, потписан 2021, временски структуриран до 2025. (*Action Plan for Cooperation between the Czech Republic and Japan for the period of 2021–2025*, 2021).

- Czech Export Strategy 2023–2033. (2023). Ministry of Industry and Trade Czech Republic. Available at: https://mpo.gov.cz/assets/cz/zahranicni-obchod/podpora-exportu/exportni-strategie/2024/7/Export-Strategy-2023-2033_1.pdf
- CzechTrade. Available at: <https://www.czechtradeoffices.com/home>
- Cyber Attaché. NÚKIB. The National Cyber and Information Security Agency (NÚKIB). Available at: <https://nukib.gov.cz/en/contacts/cyber-attache/>
- Das, D., Kwek, B. (2024). AI and data-driven urbanism: The Singapore experience. *Digital Geography and Society*, 7, 100104. <https://doi.org/10.1016/j.diggeo.2024.100104>. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666378324000266>
- Digital partnerships. (2025). European Commission. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/partnerships>
- Establishment of the Czech-Singapore Committee at the Czech Chamber of Commerce. (2021). The Embassy of the Czech Republic in Singapore. Available at: https://mzv.gov.cz/singapore/en/trade_and_investment/archive/establishment_of_the_czech_singapore.html
- Foreign Policy Concept (2025). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/analyzy_a_koncepce/koncepce_zahranicni_politiky_cr.html [In Czech]
- Free Access to the Czech Labour Market for Citizens of Selected Countries. (2024). Official Information Portal for Foreigners of the Ministry of the Interior of the Czech Republic. Available at: https://ipc.gov.cz/en/free-access-to-the-czech-labour-market-for-citizens-of-selected-countries/#:~:text=A%20government%20decree%20went%20into%20effect%20on,%20Japan%20*%20South%20Korea%20*%20Singapore
- Joint Statement for Czechia-India Strategic Partnership on Innovation. (2024). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/5333888/CZ_IN_SP_FINAL.pdf
- Joint Statement between the Government of the Czech Republic and the Government of the Republic of Korea on Strengthening of the Strategic Partnership. (2024). Ministry of Foreign Affairs Republic of Korea. Available at: https://www.mofa.go.kr/eng/brd/m_5674/view.do?seq=321059
- Joint Statement on upgrading Viet Nam-Czech Republic relations to strategic partnership. (2025). Office of the Government of the Czech Republic, 20 January 2025. The Embassy of the Czech Republic in Hanoi. Available at: https://mzv.gov.cz/hanoi/en/bilateral_relations_with_vietnam/strategic_partnership/index.html
- Kennedy, J. F. (1963). Remarks of President John F. Kennedy at the Rudolph Wilde Platz, Berlin, June 26, 1963. *The John F. Kennedy Presidential Library and Museum*. Available at: <https://www.jfklibrary.org/archives/other-resources/john-f-kennedy-speeches/berlin-w-germany-rudolph-wilde-platz-19630626>
- Kironska K. et al. (2023). *Strategies and approaches of EU countries to the Indo-Pacific region: Implications for Slovakia*. Bratislava: CEIAS. Available at: <https://www.aies.at/publikationen/2023/ceias-indopac-slovakia.php>
- Lammy, D. (2025). Diplomacy in the digital age: Foreign Secretary’s speech, July 2025. *British High Commission Singapore*. Available at: <https://www.gov.uk/government/speeches/foreign-secretary-speech-diplomacy-in-the-digital-age>
- Lin, J. (2024). Advancing the ASEAN Outlook on the Indo-Pacific beyond Indonesia’s Chairmanship. *ISEAS Perspective*, 9. Available at: https://www.iseas.edu.sg/wp-content/uploads/2024/01/ISEAS_Perspective_2024_9.pdf

- Memorandum of Understanding between the Chamber of Commerce of the Czech Republic and JCCI.* (2025). The Chamber of Commerce of the Czech Republic and the Japanese Chamber of Commerce and Industry deepen cooperation with a new memorandum (press release). Chamber of Commerce of the Czech Republic. Available at: <https://www.komora.cz/blog/tiskove-zpravy/hospodarska-komora-ceske-republiky-a-japonska-obchodni-a-prumyslova-komora-prohlubuji-spolupraci-novym-memorandum/> [In Czech]
- MFA Presented Priorities of Scientific Diplomacy to Foreign Diplomats (2024). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/jnp/en/foreign_relations/science_and_technology/mfa_presented_priorities_of_scientific.html
- Minister of Transport Kupka in Singapore. (2023). The Embassy of the Czech Republic in Singapore. Available at: https://mzv.gov.cz/singapore/en/czechia_and_singapore/ministr_dopravy_kupka_v_singapuru.html
- National Cybersecurity Strategy. (2025). National Cyber and Information Security Authority (NÚKIB). Available at: https://nukib.gov.cz/download/publikace/strategie_akcni_plany/narodni_strategie_kb_2026-2030.pdf [In Czech]
- Obrenović, M. India in the Indo-Pacific: A Predominance in the Global Balance of Power. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (291–307). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]
- President of the Czech Republic Petr Pavel visited Japan.* (2025). Embassy of the Czech Republic in Tokyo. Available at: https://mzv.gov.cz/tokyo/en/bilateral_relations/prezident_republiky_petr_pavel_navstivil.html
- Qiao-Franco, G., Karmazin, A., & Kolmaš, M. (2024). The Indo-Pacific and the Next Phase of ASEAN Centrality. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 44(3), 413-435. <https://doi.org/10.1177/18681034241307658> (Original work published 2025) Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/18681034241307658?cookieSet=1>
- Representation of Czech Education in Australia (2024). House of Foreign Cooperation. Available at: <https://www.dzs.cz/clanek/reprezentace-ceskeho-skolstvi-v-australii-i-letos-budeme-na-apaie> [In Czech]
- Ruixia, J. and Yuncheng, T. (2025). Innovation Development and the Role of Government in Central and Eastern European EU Member States in Changing Times: The Czech Republic as an Example. *China Watch*, Vol. 5, No. 41. (China-CEE Institute). Available at: <https://china-cee.eu/2025/11/05/innovation-development-and-the-role-of-government-in-central-and-eastern-european-eu-member-states-in-changing-times-the-czech-republic-as-an-example/>
- Scholik N. and Gerstl, A. (2022). *The AUKUS Security Pact and Its Implications on the Indo-Pacific Security Architecture*. In: D. Dimitrijević, T. Mileski (eds.) *International Organizations: Serbia and Contemporary World*. Vol. 2 (420–432). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Skopje: Filozofski fakultet Univerziteta “Sv. Ćirilo i Metodije”. Available at: https://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=eb_ser&issue=iipe_ioscw-2022-2&i=25
- Sinopsis (2023). The Czech Republic, the Euro-Atlantic, and the Indo-Pacific: a new geostrategic Alignment. Available at: https://sinopsis.cz/wp-content/uploads/2023/06/Indo-Pacific_policy_paper_en.pdf. 2023.
- Sipahi, E. B., Sayyi, Z. (2024). The world’s first “Smart Nation” vision: the case of Singapore. *Smart Cities and Regional Development (SCRD) Journal*, 8-1, 41-58. Available at: <https://scrd.eu/index.php/scrd/article/view/462>
- Stanojević, N. (2024). ASEAN Crossroads: Economic Development in the Face of US-China Rivalry. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (239–256). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]

- Stekić, N. (2024). Guardians of the Microcosm – Strategic Contests and Taiwan’s Semiconductor Industry as a New Locus of Global Security. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (185–198). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]
- Szczepańska-Dudziak, A. (2024). “Czechia Team”. Economic diplomacy of the Czech Republic in the face of global challenges. *Yearbook of the Institute of Central and Eastern Europe*, 22-2, 129-145. Available at: https://ies.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/11/riesw_2024-02-07.pdf
- The Czech Republic’s Strategy for Cooperation with the Indo-Pacific*. (2022). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/4922486/CZ_Strategy_Indo_Pacific_2022.pdf
- Tsung-Yen Chen, I. (2023). The Czech Republic’s Indo-Pacific Strategy and the Challenges and Opportunities for Taiwan in Europe. *Taiwan Strategists*, 17, 37-56. Available at: <https://www.airitilibrary.com/Article/Detail/P20220613001-N202304010015-00003>
- Vuković, N. & Kopanja, M. (eds.) (2024). *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation*. Available at: <https://www.diplomacy.bg.ac.rs/2024/10/04/geostrategija-indo-pacifika-veliki-poligon-globalnog-suceljavanja/> [In Serbian]
- Zemánek, L. (2024). Going to the Indo-Pacific: Geopolitical Motives behind the Czech Strategy. China-CEE Institute. *Weekly Briefing*, 71-1 (CZ). Available at: <https://china-cee.eu/2024/04/10/czech-republic-political-briefing-going-to-the-indo-pacific-geopolitical-motives-behind-the-czech-strategy/>

Aleksandra A. Fostikov

Institute of History Belgrade
Belgrade (Serbia)

Indo-Pacific strategy and Europe – from politics through defence and economy to cultural and AI diplomacy. The example of the Czech Republic

Summary

38 | In the past decades, the increase in the importance of the Indo-Pacific region, which has become not only a new geopolitical and geoeconomic, but also a geotechnical centre, led to a series of activities both of individual countries and the European Union and its member-states, resulting in a set of strategies for the Indo-Pacific during the second decade of the 21st century. The same process continued in the current, third decade. Due to their significance, the enacted strategies soon became the subject of study, whereas lately the focus has been placed exactly on analyzing the activities of individual countries. On this occasion, we have dedicated attention to the research of the activities of the Czech Republic, which adopted its strategy in 2022, immediately after the adoption of the European Union's Strategy for the Indo-Pacific (2021) and subsequently, this region also found its place in the official politics of this country, namely in the Foreign Policy Concept (2025), as well in the National Cybersecurity Strategy (2025).

Keywords: European Union, Czech Republic, Indo-Pacific, strategy, activities

Aleksandra A. Fostikov^[1]

Institute of History Belgrade
Belgrade (Serbia)

UDC 327::911.3(100)

327(437.3)

Review scientific article

Received: 10.11.2025.

Accepted: 11.12.2025.

doi: 10.5937/napredak6-62688

Indo-Pacific strategy and Europe – from politics through defence and economy to cultural and AI diplomacy. The example of the Czech Republic

Abstract: In the past decades, the increase in the importance of the Indo-Pacific region, which has become not only a new geopolitical and geoeconomic, but also a geotechnical centre, led to a series of activities both of individual countries and the European Union and its member-states, resulting in a set of strategies for the Indo-Pacific during the second decade of the 21st century. The same process continued in the current, third decade. Due to their significance, the enacted strategies soon became the subject of study, whereas lately the focus has been placed exactly on analyzing the activities of individual countries. On this occasion, we have dedicated attention to the research of the activities of the Czech Republic, which adopted its strategy in 2022, immediately after the adoption of the European Union's Strategy for the Indo-Pacific (2021) and subsequently, this region also found its place in the official politics of this country, namely in the Foreign Policy Concept (2025), as well in the National Cybersecurity Strategy (2025).

Keywords: European Union, Czech Republic, Indo-Pacific, strategy, activities

Introduction

The Indo-Pacific region has become increasingly important in the past decades due to the changes on the geopolitical scene in the past few years, the dominant of which is the Ukraine-Russia conflict

and the question of relations with the PR China, on the one hand, and the relations between the USA and the PR China, as well as Indo-Pacific, on the other hand. That is why several strategies for the Indo-Pacific have been enacted and their number is continuously increasing. Thus, respective strategies

[1] aleksandra.fostikov@iib.ac.rs ; <https://orcid.org/0000-0002-9089-0339>

were adopted by Japan (2016), which took the first steps in that direction as early as 2007, Australia, which dedicated separate chapters to this region within its four documents (2012, 2016, 2017, 2020), and the USA (2022), while India initiated that question in 2015, 2018, and then in 2025, although it still has not adopted its official strategy (Kironaska et al., 2023; Abbondanza, Grgić, 2025).^[2] Furthermore, in line with the shift towards the Indo-Pacific, which has practically become not only a new geopolitical, but also a geoeconomic and geotechnological centre, the strategies were adopted first by France, (2019, 2022), the Netherlands (2020) and Germany (2021), and then by the European Union as well (2021). At the same time or soon afterwards, white papers, strategies, foundations for their adoption, or guidelines for activities, were published by Ireland (2020 strategy updated in 2023), Great Britain (2021 strategy updated in 2023), the Czech Republic (2022 strategy), as well as South Korea, or the Republic of Korea (2022), Canada (2023) and Lithuania (2023), while Sweden issued a document regarding defence policy in 2024 (Kironaska et al., 2023; Abbondanza, Grgić, 2025). Switzerland also adopted its own strategy, although short-term (South East Asia Strategy 2023–2026). Based on the research so far, Slovakia will probably soon define its own strategy too (Kironaska et al., 2023).

The scope of the EU's main interests also conditioned the definition of seven key priority areas of cooperation (Sustainable and inclusive prosperity, Green transition, Ocean governance, Digital governance and partnerships, Connectivity, Security and defence, Human security) (EU Indo-Pacific Strategy, 2021), while the EU's work and activities within this strategy, as well as the activities within the Digital Compass (2030 Digital Compass, 2021) also led to the agreements on digital partnership with South Korea, Singapore and Japan (Digital Partnerships, 2025).

However, the fact that every country also implements its own activities within local strategies and, of course, interests, raises the question as to how each of them approaches the given region and what activities it implements. That is exactly why on this occasion we decided to pay attention to the Indo-Pacific strategy of the Czech Republic and its accompanying activities, as well as to the results so far, having in mind that it is a country that may be ranked among those whose activities (and orientations) can be monitored in continuity and that strives to become an entry for the Indo-Pacific countries, and particularly some of them, into Europe.^[3] In addition, it implements its activities continuously and in several spheres, including the above-mentioned ones, while data

[2] Although India has not adopted the official strategy in terms of a document, its definition and its form are being developed through various official statements and activities (Obrenović, 2024).

[3] In that respect, it is necessary to highlight the statement by Minister Martin Kupka from 2023, from which it is possible to see clearly the plan of the economic aspiration for the Czech Republics further breakthrough into the Indo-Pacific ("Singapore can be a gateway for our businesses to enter the Southeast Asian market", Minister of Transport Kupka in Singapore, 2023).

about its activities are presented transparently on official pages, which ensures their monitoring.^[4]

Yet, before we look at that question, it is necessary to point to the main directions of research regarding the Indo-Pacific and the accompanying strategies, concepts and activities that may now be seen in the literature as distinct.

In that respect, it is necessary to point out that there are several questions arising as the chief ones in literature. First of all, we should start from the definition of the Indo-Pacific, earlier known in literature as the Asian-Pacific region, which, with being renamed, was extended to the Indian Ocean and India, and which is defined in the EU's Strategy as a region "stretching from East Africa to the Pacific islands" (for a detailed overview of different definitions, see: Beriša, 2024; Abbondanza, Grgić, 2025). Then, there is also a question of the analysis of the adopted strategies and white papers, while the current questions include both the position of individual countries of the EU and its member-states towards the Indo-Pacific, and the activities of individual countries from the given region, as well as the questions of economic, security and normative engagement. Of course, in line with the importance and position in the world, in numerous cases attention is also dedicated to the PC China and its place within these acts.^[5] However,

the papers dealing with the activities of individual EU countries in this region are still few and far between, although their number has slightly increased in the past two years, i.e., during 2024 and 2025, while part of them are also general analyses of the activities of member-states in the preparation of future strategies at the local level, for example, the analysis of the direction to be taken by Slovakia, when analyzing both the existing strategies and their elements (Kironska et al., 2023). Finally, it needs to be emphasized that, in line with the fact that these are relatively new events, the number of research papers dedicated to the question of strategies – either local, i.e., of individual states, or of the EU – and important activities and countries of the Indo-Pacific, has continually increased in the past two years, while the question itself is also becoming the topic of separate collections (also see the collection: *Geostrategy of the Indo-Pacific*, 2024). Speaking of the Czech Republic, in these papers it is mostly mentioned in terms of the comparison of strategies, except for the cases where its activities are analyzed in slightly more detail within the same question (Kironska et al., 2023; Synopsis, 2023; Zemánek, 2024), or in relation to certain countries from this region, e.g., Taiwan (Tsung-Yen Chen, 2023).

[4] In fact, the Czech Republic ranks among the most transparent countries because it not only allows insight into its activities successively and publicly, but also brings out publications about its activities from the previous year, including those about the activities of the Ministry of Foreign Affairs (see also: Czech Diplomacy 2024, 2025).

[5] China as a separate question appears continuously in all analyses, while the greatest number of papers is dedicated exactly to China. Since on this occasion China has not been considered separately having in mind the given topic, we do not believe it is relevant to analyze or just list the papers dealing with this country both within the Indo-Pacific strategy or outside it.

Strategy of the Czech Republic and accompanying activities for the Indo-pacific

28 | Following the happenings on the horizon, the Czech Republic very early became involved in the Indo-Pacific question in modern trends, and it was itself actively included in the adoption of the EU strategy; in September 2022, it published a document entitled *The Czech Republic's Strategy for Cooperation with the Indo-Pacific – Closer Than We Think*. The Czech Republic defines the Indo-Pacific as a region “surrounded by the Indian Ocean and the Pacific”, which consists of 40 states and territories, with Taiwan standing out among the countries of relevance, which is subsequently said only about Lithuania. Speaking of the strategy and partnerships, in addition to listing the EU, the NATO and the Visegrád Four, to which the Czech Republic belongs, it also explicitly mentions the Quadrilateral Security Dialogue (QUAD), a diplomatic-security network whose members are Australia, India, Japan and the USA, which has been done only by France as well. In the analyses of the Czech strategy so far, it is stressed that, in addition to the above-mentioned partners, it also lists the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN),^[6] Australia, India, Japan, New Zealand, South Korea, the USA, as well as the AUKUS with its members: Australia, the UK and the USA.^[7] In relation to goals, political participa-

tion of the EU and the cooperation with the ASEAN are also emphasized. As regards China, the Czech Republic follows the course of the EU (Kironska et al., 2023; Zemánek, 2024).

The main highlighted priorities, except for peace, are also partnership, security, prosperity/economic interests and (self-)sustainability. Within security, the following is mentioned: cybersecurity, resilience building, preventing hybrid threats and terrorism, security dialogue and preventing disasters and conflicts. Within economic interests, the primary accent is placed on the expansion of Czech business activities, academic and scientific cooperation and mutual interaction, and increased participation in trade and supply, whereas one of the main goals is the recognition of the Czech Republic and Czech companies in the Indo-Pacific. Finally, speaking of self-sustainability, the highlighted goals are agriculture, green economy, worker mobility, environmental protection and the green agenda, but also diplomacy in terms of raw materials, regional connectivity and cooperation, and even the construction of medical institutions. However, as observed by Zemánek, in terms of connectivity, the Czech Republic follows the EU-Asia Connectivity Strategy from 2019 and the EU Global Gateway from 2021 (Zemánek, 2024).

In the context of all the above-mentioned, Tsung-Yen Chen (Tsung-Yen Chen, 2023) emphasizes that, according to the given strategy as the

[6] The ASEAN has 10 member-states: Brunei, Cambodia, Laos, Malaysia, Indonesia, Thailand, the Philippines, Vietnam, Singapore and Myanmar. For more details about the position of the ASEAN in politics and the Indo-Pacific region, as well as about the economically relevant elements of this Association, see: Stanojević, 2024; Qiao-Franco, Karmazin & Kolmaš, 2024; Lin, 2024.

[7] For more details about the role of AUKUS in the Indo-Pacific, see: Scholik & Gerstl, 2022.

Aleksandra A. Fostikov

Indo-Pacific strategy and Europe – from politics through defence and economy to cultural and AI diplomacy. The example of the Czech Republic

| 29

Czech Prime Minister Petr Fiala addresses the Vibrant Gujarat Global Summit, a business event to attract investments to the Gujarat state, in Gandhinagar, India, January 10, 2024.

Photo: Guliver Images

basis in the interests of the Czech Republic, it is possible to clearly distinguish the following three dimensions: geopolitics, economy and alignment with the existing international order. Furthermore, in addition to the NATO, other outstanding partners are Australia, Japan, New Zealand and South Korea, so-called Indo-Pacific Four (IP4 countries),

while the USA is seen as a partner in relation to the Chinese question. Regarding the Indo-Pacific, the same author emphasizes its geoeconomic status in the Strategy. Finally, when it comes to Taiwan, the author also stresses good relations between Taiwan and the Czech Republic, as well as the fact that Taiwan is recognized as an important strategic

partner in the Strategy, not only declaratively, since the activities of Czech politics confirm it (Tsong-Yen Chen, 2023).^[8]

As a special item, the Indo-Pacific question also appears within the Foreign Policy Concept (Foreign Policy Concept, 2025), which first emphasizes that it is a region with a growing influence, while as outstanding primary powers are India, Japan, South Korea and the ASEAN members, and the conflict over Taiwan as a potential crisis. Within the same document, the foreign policy goals also refer to the harmonization of the Czech Republic with the White Paper for European Defence and the ReArm Europe Plan Readiness 2030, published just before the adoption of the Concept in March 2025, which, except for the reference to China, points out that Europe should explore the cooperation in the sphere of defence with the Indo-Pacific, and particularly with Japan, South Korea, Australia and New Zealand (White Paper, 2025). Finally, the Concept especially points out the strategic partnership with India, Japan and South Korea, as well as with the leading members of the ASEAN, and in particular with India, while within goals, the emphasis is on further active involvement of the Czech Republic in the Indo-Pacific region, as well as in relation to the ASEAN, through traditional industry and the use of the diplomatic network and activities of the respective embassies (Foreign Policy Concept, 2025). Speaking of the Indo-Pacific, it needs to be emphasized that the Concept cites

the Czech Export Strategy adopted back in 2023 (Czech Export Strategy 2023–2033, 2023), which emphasized that one of the tasks was the establishment of free trade with that region, as well as a form of cooperation as a “trade and technological council” (TTC) with the USA or India, or so-called Indian-Pacific digital partnerships” (Czech Export Strategy 2023–2033, 2023).

However, speaking of the activities of the Czech Republic and modern diplomacy, it is necessary to point out that modern diplomacy is based on those activities connecting domestic policy ones with the foreign policy activities and relations. In that respect, the Concept includes activities starting from defence and security, via economic, cultural and scientific, to diplomacy and AI (Foreign Policy Concept, 2025), which has been defined as a separate field more recently.^[9] It is exactly in this field that the Indo-Pacific is once again mentioned within the new National Cybersecurity Strategy of the Czech Republic, adopted by this country in September 2025, or several months after the Concept. In this Strategy, planned to come into force in 2026, the potential crisis in the Indo-Pacific is also mentioned once again, first regarding Taiwan (whereas there is an additional emphasis on the danger of the high presence of Chinese technology within the critical infrastructure). At the same time, in the chapter about the establishment of new strategic partnerships and the strengthening of the existing ones, the Strategy emphasizes the deepening of the

[8] About the special importance of Taiwan, as well as of the Indo-Pacific countries as semi-conductors, see: Stekić, 2024.

[9] This can also be seen from the speech of David Lammy, Foreign Secretary of the UK, from July 2025, who clearly points to the intersection of AI and diplomacy, with a special emphasis on foreign policy relations and relations in the domain of defence closely related to the Indo-Pacific itself and some countries in this region (Lammy, 2025).

Aleksandra A. Fostiková

Indo-Pacific strategy and Europe – from politics through defence and economy to cultural and AI diplomacy. The example of the Czech Republic

| 31

European Union foreign policy chief Kaja Kallas speaks during a media conference after the EU Indo-Pacific Ministerial Forum meeting at the European Council building in Brussels, November 2025.

Photo: Guliver Images

cooperation with the IP4 countries, i.e., Australia, Japan, South Korea and New Zealand, while further pointing out that the deepening of the relations both with the Indo-Pacific and with other relevant regions will be worked on through intensive

diplomacy via cyber attachés, whose number, as announced in the Strategy, will be increased in the forthcoming period and placed on a larger number of locations.^[10] The Indo-Pacific is once again mentioned at the very end of the new strategy in terms

[10] Currently, the Czech Republic has a total of five cyber attachés, with the attaché for the Indo-Pacific is based in Canberra, Australia. Others are based in Brussels – for the NATO and the EU; in Tel Aviv, for Israel and in Washington for the USA and Canada (Cyber Attaché, The National Cyber and Information Security Agency, or NÚKIB). In that context, it can

of emphasizing further cooperation and exchange of knowledge with that region (National Cybersecurity Strategy, 2025).

In line with all the above-mentioned, the activities of the Czech Republic in relation to the Indo-Pacific may be observed from different perspectives. Speaking of foreign policy activities, according to the adopted strategy, the official visits to some countries followed. Namely, Minister of Foreign Affairs Jan Lipavský visited India (February–March 2023); Prime Minister Petr Fiala visited the Philippines, Indonesia, Singapore, Vietnam and two Central Asian countries – Kazakhstan and Uzbekistan (April 2023), and then India (January 2024), while in 2024, the Czech Republic was already one of the partners at the Vibrant Gujarat Global Summit. On that occasion, the Joint Statement for Strategic Partnership on Innovation was issued. To put an emphasis on friendship, India decided that its Centre of Artificial Intelligence, Robotics & Cybernetics, inaugurated in Jaipur in 2024, should be named after Czech scientist and professor Vladimír Mařík. Afterwards, the Indo-Pacific route was once again taken by Jan Lipavský, who visited India, Australia and Japan. Without further details about these visits, which have been perfectly analyzed and presented by Zemánek (Zemánek, 2024), who also looks at the relations between the Czech Republic and the Philippines, and even the

question of defence industry (while pointing out the promotion of the Czech Republic), we will only highlight that, in line with the importance of the Indo-Pacific, as well as of Australia, for the Czech Republic, this country has appointed a cyber attaché for the Indo-Pacific among its five cyber attachés, with the seat of his office in Canberra, Australia (Zemánek, 2024). However, it should be emphasized that the Czech strategy, as it can be seen from the example of the relations with Taiwan, only continues to follow the state's orientation that was clearly visible earlier – President of the Senate of the Parliament of the Czech Republic Miloš Vystrčil paid an official visit to Taiwan back in 2020 (Tsung-Yen Chen, 2023).[11]

In the end, the fact emphasized by Zemánek (Zemánek, 2024) in relation to Japan is that on the occasion of Jan Lipavský's visit to Japan, the fourth Czech Republic–Japan Business and Investment Forum was inaugurated, the emphasis of which is placed on the increase of Japanese business activities in this country and vice versa, whereas Japan is at the same time the second largest foreign investor in the Czech Republic (Zemánek, 2024); in fact, this is something that may be seen as a general direction of the Czech Republic's economic politics, while the new forum of this type was also held on the occasion of President Petr Pavel's visit to Japan in July 2025. (President of the Czech

be expected that future cyber attachés will be appointed for other relevant countries in the Indo-Pacific, such as Korea, Japan or Singapore, having in mind the fact that, when speaking of geotechnology, the Indo-Pacific countries can be ranked among the so-called smart nations (for more details about the term “smart nation” in a broader sense, see: Sipahi and Sayyi, 2024; Das & Kwek, 2024).

[11] It is interesting to mention that in his speech in the Parliament in Taiwan, he said: “I am a Taiwanese” (Tsung-Yen Chen, 2023: 46), alluding to J. F. Kennedy's speech in Berlin or Mark Cicero's speech in the Senate (Kennedy, 1963).

Aleksandra A. Fostikov

Indo-Pacific strategy and Europe – from politics through defence and economy to cultural and AI diplomacy. The example of the Czech Republic

| 33

Emperor Naruhito of Japan received Czech President Petr Pavel (left) at the Imperial Palace in Tokyo, Japan, July 25, 2025.

Photo: Guliver Images

Republic Petr Pavel visited Japan, 2025). Having in mind the economic orientation, when speaking of business forums, we should not ignore the Czech Republic–Singapore Business Forum in Singapore in 2023 (Czech Republic–Singapore Business Forum, 2023). Moreover, the fact that should not be ignored is that the Czech Republic, under the auspices of the government trade promotion agency known as CzechTrade, had initiated, just as in the case of other countries, the promotion of Czech companies and of the cooperation in the Indo-Pa-

cific even before the adoption of the Strategy; in fact, the above-mentioned the Czech Republic–Singapore Business Forum was actually only the continuation of the activities of the Czech-Singapore Chamber of Commerce and the fact that as early as 2021 the Czech-Singapore Committee was founded within the Czech Chamber of Commerce. At the founding ceremony of this Committee, it was pointed out that Singapore was one of fourteen priority countries for expanding Czech business activities (Establishment of the Czech-Singapore

Committee at the Czech Chamber of Commerce, 2021). A detailed insight into the work of local offices in this region, as well as into the activities of embassies and diplomacy, can be obtained on the webpages of local embassies, and also on the webpages promoting the activities of individual diplomats, such as official LinkedIn profiles (for more details about the Czech Republic's economic diplomacy and data availability, see: Szczepańska-Dudziak, 2024). Speaking of economic relations, the activities of the Czech Chamber of Commerce should not be forgotten – in addition to a number of agreements, it also signed the one with the Japanese Chamber of Commerce and Industry in October 2025 (Memorandum of Understanding between the Chamber of Commerce of the Czech Republic and JCCI, 2025).

At the end of the review of the relations between the Czech Republic and the Indo-Pacific, it should be pointed out that the activities of this country may also be followed in the sphere of cultural diplomacy, particularly within its participation in the Asia-Europe Foundation (ASEF), whose member it has been since 2004. According to the above-mentioned, the emphasis must be placed on the continually increasing engagement of the Czech Republic in the Indo-Pacific with the passage of time, and in the framework of economy, international relations and security, whereas the literature further points out that in this last sphere, the state is still making a modest contri-

bution (Abbondanza, Grgić, 2025, T. 2.7.) and that this engagement must be accordingly adjusted in the spheres of cultural and scientific diplomacy. In that respect, it is also necessary to highlight the activities of the Czech National Agency for International Education and Research, whose stands are recognizable at education fairs by the slogan “Study in the Czech Republic”. Speaking of the presence of this Agency, we must also mention its attendance at the conference of the Asia-Pacific Association for International Education (APA-IE), held in Australia in 2024 (Representation of Czech Education in Australia, 2024).^[12] In the end, the fact should not be ignored that at the beginning of 2025 the Czech Republic opened the labour market for the citizens of nine countries, five of which are exactly the ones relevant for the Indo-Pacific region, i.e., the countries primarily standing out within the Strategy and the Concept, namely Australia, Japan, South Korea, New Zealand (IP4 countries) and Singapore (Free access to the Czech labour market for citizens of nine selected countries, 2025).^[13]

At the very end of the review of the relations between the Czech Republic and the Indo-Pacific region, and the highlighted elements of the Strategy and the accompanying documents such as the Concept or the Cyber Strategy, it should be pointed out that only in the past few years, the Czech Republic has signed several important agreements on strategic cooperation, including,

[12] The Ministry of Foreign Affairs for the first time highlighted scientific diplomacy as one of its priorities to foreign diplomats in 2024 (MFA Presented Priorities of Scientific Diplomacy to Foreign Diplomats, 2024). For more details about the position of the Czech Republic to the innovation and research, see: Ruixia and Yuncheng, 2025.

[13] Other traditional allies of the Czech Republic include: the USA, Great Britain, Canada and Israel.

besides the already-mentioned strategic partnership with India (Joint Statement for Czechia-India Strategic Partnership on Innovation, 2024), the one with South Korea (Joint Statement between the Government of the Czech Republic and the Government of the Republic of Korea on Strengthening of the Strategic Partnership, 2024), and the one with Vietnam (Joint Statement on upgrading Viet Nam-Czech Republic relations to strategic partnership, 2025).^[14]

Conclusion

Finally, we must emphasize that the EU Strategy, as well as local strategies, or aspirations of the EU member-states to independently achieve best possible results in their own activities and for

the benefit of their own states, actually turn the Indo-Pacific region into a place of conflict over the member-states' individual interests. In that respect, it can be freely said that the activities of the Czech Republic, as well as its diplomacy, are clearly heard, and in the foreseeable future they might lead to an extremely good position of the Czech Republic in the Indo-Pacific region and its outstanding place among other EU member-states. Its engagement is increasing continuously and this increase and activities should be monitored in the future not only from the perspective of the Indo-Pacific, but also from the perspective of special relations of the Czech Republic and individual countries in this region, in order to get a comprehensive insight into each of these activities and the Czech Republic's relations with those countries.

[14] In that respect, a new agreement can be expected between the Czech Republic and Japan, having in mind that the previous document, namely the Action Plan for Cooperation, signed in 2021, was time-structured until 2025 (Action Plan for Cooperation between the Czech Republic and Japan for the period of 2021–2025, 2021).

References

- Abbondanza G., Grgić G. (2025). *Europe's Indo-Pacific. Pivot. Navigating New Horizons*. Palgrave Macmillan. Available at: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-95-0273-8>
- Action Plan for Cooperation between the Czech Republic and Japan for the period of 2021 – 2025*. (2021). Ministry of Foreign Affairs of Japan. Available at: <https://www.mofa.go.jp/files/100188631.pdf>
- Asia-Europe Foundation (ASEF). Available at: <https://asef.org/>
- Beriša, H. (2024). The Indo-Pacific Region as a Geopolitical “Pivot” at the Beginning of the 21st Century. *Politička revija*, 79/1, 125–151. Available at: <https://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=1451-42812401125B&lang=en> [In Serbian]
- Czech Diplomacy 2024*. (2025). Edition prepared by a team of MFA authors. Published by the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/5947881/czech_diplomacy_2024.pdf
- Czech Export Strategy 2023–2033*. (2023). Ministry of Industry and Trade Czech Republic. Available at: https://mpo.gov.cz/assets/cz/zahranicni-obchod/podpora-exportu/exportni-strategie/2024/7/Export-Strategy-2023-2033_1.pdf
- CzechTrade*. Available at: <https://www.czechtradeoffices.com/home>
- Cyber Attaché*. NÚKIB. The National Cyber and Information Security Agency (NÚKIB). Available at: <https://nukib.gov.cz/en/contacts/cyber-attache/>
- Das, D., Kwek, B. (2024). AI and data-driven urbanism: The Singapore experience. *Digital Geography and Society*, 7, 100104. <https://doi.org/10.1016/j.diggeo.2024.100104>. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666378324000266>
- Digital partnerships*. (2025). European Commission. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/partnerships>
- Establishment of the Czech-Singapore Committee at the Czech Chamber of Commerce*. (2021). The Embassy of the Czech Republic in Singapore. Available at: https://mzv.gov.cz/singapore/en/trade_and_investment/archive/establishment_of_the_czech_singapore.html
- Foreign Policy Concept (2025). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/analyzy_a_koncepc/koncepc_zahranicni_politiky_cr.html [In Czech]
- Free Access to the Czech Labour Market for Citizens of Selected Countries*. (2024). Official Information Portal for Foreigners of the Ministry of the Interior of the Czech Republic. Available at: https://ipc.gov.cz/en/free-access-to-the-czech-labour-market-for-citizens-of-selected-countries/#:~:text=A%20government%20decree%20went%20into%20effect%20on,%20Japan%20*%20South%20Korea%20*%20Singapore
- Joint Statement for Czechia-India Strategic Partnership on Innovation*. (2024). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/5333888/CZ_IN_SP_FINAL.pdf

- Joint Statement between the Government of the Czech Republic and the Government of the Republic of Korea on Strengthening of the Strategic Partnership.* (2024). Ministry of Foreign Affairs Republic of Korea. Available at: https://www.mofa.go.kr/eng/brd/m_5674/view.do?seq=321059
- Joint Statement on upgrading Viet Nam-Czech Republic relations to strategic partnership.* (2025). Office of the Government of the Czech Republic, 20 January 2025. The Embassy of the Czech Republic in Hanoi. Available at: https://mzv.gov.cz/hanoi/en/bilateral_relations_with_vietnam/strategic_partnership/index.html
- Kennedy, J. F. (1963). Remarks of President John F. Kennedy at the Rudolph Wilde Platz, Berlin, June 26, 1963. *The John F. Kennedy Presidential Library and Museum*. Available at: <https://www.jfklibrary.org/archives/other-resources/john-f-kennedy-speeches/berlin-w-germany-rudolph-wilde-platz-19630626>
- Kironska K. et al. (2023). *Strategies and approaches of EU countries to the Indo-Pacific region: Implications for Slovakia*. Bratislava: CEIAS. Available at: <https://www.aies.at/publikationen/2023/ceias-indopac-slovakia.php>
- Lammy, D. (2025). Diplomacy in the digital age: Foreign Secretary's speech, July 2025. *British High Commission Singapore*. Available at: <https://www.gov.uk/government/speeches/foreign-secretary-speech-diplomacy-in-the-digital-age>
- Lin, J. (2024). Advancing the ASEAN Outlook on the Indo-Pacific beyond Indonesia's Chairmanship. *ISEAS Perspective*, 9. Available at: https://www.iseas.edu.sg/wp-content/uploads/2024/01/ISEAS_Perspective_2024_9.pdf
- Memorandum of Understanding between the Chamber of Commerce of the Czech Republic and JCCI.* (2025). The Chamber of Commerce of the Czech Republic and the Japanese Chamber of Commerce and Industry deepen cooperation with a new memorandum (press release). Chamber of Commerce of the Czech Republic. Available at: <https://www.komora.cz/blog/tiskove-zpravy/hospodarska-komora-ceske-republiky-a-japonska-obchodni-a-prumyslova-komora-prohlubuji-spolupraci-novym-memorandem/> [In Czech]
- MFA Presented Priorities of Scientific Diplomacy to Foreign Diplomats (2024). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/jnp/en/foreign_relations/science_and_technology/mfa_presented_priorities_of_scientific.html
- Minister of Transport Kupka in Singapore. (2023). The Embassy of the Czech Republic in Singapore. Available at: https://mzv.gov.cz/singapore/en/czechia_and_singapore/ministr_dopravy_kupka_v_singapuru.html
- National Cybersecurity Strategy. (2025). National Cyber and Information Security Authority (NÚKIB). Available at: https://nukib.gov.cz/download/publikace/strategie_akcni_plany/narodni_strategie_kb_2026-2030.pdf [In Czech]
- Obrenović, M. India in the Indo-Pacific: A Predominance in the Global Balance of Power. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (291–307). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]
- President of the Czech Republic Petr Pavel visited Japan.* (2025). Embassy of the Czech Republic in Tokyo. Available at: https://mzv.gov.cz/tokyo/en/bilateral_relations/prezident_republiky_petr_pavel_navstivil.html
- Qiao-Franco, G., Karmazin, A., & Kolmaš, M. (2024). The Indo-Pacific and the Next Phase of ASEAN Centrality. *Journal of Current Southeast Asian Affairs*, 44(3), 413-435. <https://doi.org/10.1177/18681034241307658> (Original work published 2025) Available at: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/18681034241307658?cookieSet=1>

- Representation of Czech Education in Australia (2024). House of Foreign Cooperation. Available at: <https://www.dzs.cz/clanek/reprezentace-ceskeho-skolstvi-v-australii-i-letos-budeme-na-apaie> [In Czech]
- Ruixia, J. and Yuncheng, T. (2025). Innovation Development and the Role of Government in Central and Eastern European EU Member States in Changing Times: The Czech Republic as an Example. *China Watch*, Vol. 5, No. 41. (China-CEE Institute). Available at: <https://china-cee.eu/2025/11/05/innovation-development-and-the-role-of-government-in-central-and-eastern-european-eu-member-states-in-changing-times-the-czech-republic-as-an-example/>
- Scholik N. and Gerstl, A. (2022). *The AUKUS Security Pact and Its Implications on the Indo-Pacific Security Architecture*. In: D. Dimitrijević, T. Mileski (eds.) *International Organizations: Serbia and Contemporary World*. Vol. 2 (420–432). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu: Skopje: Filozofski fakultet Univerziteta “Sv. Ćirilo i Metodije”. Available at: https://doi.fil.bg.ac.rs/volume.php?pt=eb_ser&issue=iipe_ioscw-2022-2&i=25
- Sinopsis (2023). The Czech Republic, the Euro-Atlantic, and the Indo-Pacific: a new geostrategic Alignment. Available at: https://sinopsis.cz/wp-content/uploads/2023/06/Indo-Pacific_policy_paper_en.pdf. 2023.
- Sipahi, E. B., Sayyi, Z. (2024). The world’s first “Smart Nation” vision: the case of Singapore. *Smart Cities and Regional Development (SCRD) Journal*, 8-1, 41-58. Available at: <https://scrd.eu/index.php/scrd/article/view/462>
- Stanojević, N. (2024). ASEAN Crossroads: Economic Development in the Face of US-China Rivalry. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (239–256). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu: Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]
- Stekić, N. (2024). Guardians of the Microcosm – Strategic Contests and Taiwan’s Semiconductor Industry as a New Locus of Global Security. In: N. Vuković, M. Kopanja (eds.) *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation* (185–198). Beograd: Institut za međunarodnu politiku i privredu; Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu. [In Serbian]
- Szczepańska-Dudziak, A. (2024). “Czechia Team”. Economic diplomacy of the Czech Republic in the face of global challenges. *Yearbook of the Institute of Central and Eastern Europe*, 22-2, 129-145. Available at: https://ies.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/11/riesw_2024-02-07.pdf
- The Czech Republic’s Strategy for Cooperation with the Indo-Pacific*. (2022). Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic. Available at: https://mzv.gov.cz/file/4922486/CZ_Strategy_Indo_Pacific_2022.pdf
- Tsung-Yen Chen, I. (2023). The Czech Republic’s Indo-Pacific Strategy and the Challenges and Opportunities for Taiwan in Europe. *Taiwan Strategists*, 17, 37–56. Available at: <https://www.airitilibrary.com/Article/Detail/P20220613001-N202304010015-00003>
- Vuković, N. & Kopanja, M. (eds.) (2024). *Geostrategy of the Indo-Pacific: A Great Training Ground of Global Confrontation*. Available at: <https://www.diplomacy.bg.ac.rs/2024/10/04/geostrategija-indo-pacifika-veliki-poligon-globalnog-suceljavanja/> [In Serbian]
- Zemánek, L. (2024). Going to the Indo-Pacific: Geopolitical Motives behind the Czech Strategy. China-CEE Institute. *Weekly Briefing*, 71-1 (CZ). Available at: <https://china-cee.eu/2024/04/10/czech-republic-political-briefing-going-to-the-indo-pacific-geopolitical-motives-behind-the-czech-strategy/>